

QUAN HỆ QUỐC TẾ Ở CHÂU Á- THÁI BÌNH DƯƠNG

International Relations in Asia-Pacific

1.Mã học phần: ITS3017

2.Số tín chỉ: 3

3.Học phần tiên quyết: Không

4.Ngôn ngữ giảng dạy: Tiếng Anh

5.Giảng viên :

Họ và tên: PHẠM QUANG MINH

Chức danh: GS.TS

Thời gian, địa điểm làm việc: 15:00-17:00 thứ Sáu hàng tuần, p503 nhà E

Địa chỉ liên hệ: 336 Nguyễn Trãi, Thanh Xuân, Hà Nội

Điện thoại, email: 0904.696062; phqminh62@gmail.com

Các hướng nghiên cứu chính: Chính trị quốc tế, Quan hệ quốc tế, Chính sách đối ngoại của Việt Nam

6.Mục tiêu của học phần:

Mục tiêu chính của học phần là phân tích một cách hệ thống, toàn diện, cập nhật về quan hệ quốc tế ở khu vực châu Á-Thái Bình Dương bao gồm các khái niệm cơ bản, chính sách của các cường quốc, các cơ chế hợp tác đa phương và những vấn đề xuyên quốc gia của khu vực, từ đó rút ra những đặc trưng cơ bản của quan hệ quốc tế ở khu vực năng động nhất của thế giới, đồng thời đưa ra các dự báo và đề xuất những gợi ý chính sách cho Việt Nam.

7.Chuẩn đầu ra của học phần:

7.1.Kiến thức:

+ *Giải thích được các khái niệm cơ bản* về khu vực, khu vực hóa, hội nhập khu vực, chủ nghĩa khu vực, các lý thuyết quan hệ quốc tế

+ *Giải thích được bản chất của quan hệ quốc tế ở khu vực Châu Á-Thái Bình Dương* là quá trình hợp tác và cạnh tranh giữa các nước lớn, nhất là giữa Mỹ và Trung Quốc, ở một khu vực hội tụ lợi ích của các nước lớn, không có kinh nghiệm hợp tác đa phương và có quá nhiều các mối đe dọa an ninh truyền thống và phi truyền thống.

+ *Áp dụng vào phân tích các trường hợp*, đưa ra các dự báo và các hàm ý chính sách cho Việt Nam

7.2. Kỹ năng:

+ Có năng lực ngoại ngữ bậc 3/6 Khung năng lực ngoại ngữ của Việt Nam có thể đọc/dịch được các tài liệu tiếng Anh chuyên môn (ở mức độ cơ bản).

+ Trình bày và thảo luận

+ Bảo vệ các quan điểm, lập luận của nhóm và cá nhân

7.3. Thái độ: Người học tôn trọng sự đa dạng về quan điểm, niềm tin trong công việc. Có thái độ cầu thị, tích cực tham gia thảo luận khoa học, nhưng biết lắng nghe, tôn trọng người tham gia tranh luận, các quan điểm khác; tránh trường hợp chủ quan, phiến diện...

8.Phương pháp kiểm tra, đánh giá:

8.1. Kiểm tra-đánh giá thường xuyên

-Chuyên cần: 10%

-Các bài tập (nếu có) cần xác định rõ ở tuần nào, thời lượng, nội dung gì): Thuyết trình nhóm; nhóm gồm 3-5 sinh viên, thuyết trình về một chủ đề tự chọn, khoảng 20 phút, tuần 12, 13, 14.

8.2. Kiểm tra-đánh giá giữa kỳ và cuối kỳ

-Kiểm tra-đánh giá giữa kỳ (30%): Viết 01 bài thi từ 4-6 trang

-Kiểm tra-đánh giá cuối kỳ (60%): Tiểu luận

-Các bài tập (nếu có)

9. Giáo trình bắt buộc (tác giả, tên giáo trình, nhà xuất bản, năm xuất bản):

Phạm Quang Minh, Quan hệ quốc tế ở khu vực Châu Á-Thái Bình Dương, NXB ĐHQG, Hà Nội 2016

Dương Phú Hiệp – Vũ Văn Hà, Cục diện Châu Á – Thái Bình Dương, NXB Chính trị Quốc gia, Hà Nội, 2006.

Thomass J. McCormick, Nước Mỹ nửa thế kỷ - Chính sách đối ngoại của Hoa Kỳ trong và sau chiến tranh lạnh, NXB Chính trị Quốc gia, Hà Nội, 2004.

10. Tóm tắt nội dung học phần:

Học phần trước hết cung cấp những khái niệm cơ bản như khu vực, xác định khu vực Châu Á-Thái Bình Dương, chủ nghĩa khu vực, khu vực hóa và những lý thuyết quan hệ quốc tế áp dụng trong nghiên cứu quan hệ quốc tế ở khu vực từ sau năm 1945 đến nay. Trên cơ sở đó học phần tiến hành phân tích chính sách châu Á-Thái Bình Dương của các nước lớn như Mỹ, Trung Quốc, Nhật Bản, Nga và một số cơ chế đa phương quan trọng ở khu vực Châu Á-Thái Bình Dương như Hiệp hội các quốc gia Đông Nam Á (ASEAN) và Diễn đàn kinh tế châu Á-Thái Bình Dương (APEC), các vấn đề chung của khu vực, đồng thời đưa ra các dự báo về triển vọng quan hệ quốc tế ở khu vực Châu Á-Thái Bình Dương và các gợi ý chính sách cho Việt Nam.

11. Nội dung chi tiết học phần:

Chương 1

NHẬP MÔN QUAN HỆ QUỐC TẾ KHU VỰC CHÂU Á THÁI BÌNH DƯƠNG

- 1.1. Một số khái niệm về khu vực
- 1.2. Xác định khu vực châu Á Thái Bình Dương
- 1.3. Tầm quan trọng của khu vực CATBD
- 1.4. Khu vực Châu Á-Thái Bình Dương trong Chiến tranh lạnh
- 1.5. Một số lý thuyết áp dụng nghiên cứu quan hệ quốc tế ở CATBD

Chương 2

HOA KỲ VÀ CHÂU Á – THÁI BÌNH DƯƠNG

- 2.1 Hoa Kỳ và Châu Á-Thái Bình Dương trong thời kỳ Chiến tranh lạnh
- 2.2 Hoa Kỳ và Châu Á-Thái Bình Dương từ sau Chiến tranh lạnh
- 2.3 Ba biến số trong chính sách Châu Á-Thái Bình Dương của Mỹ
- 2.4 Quyền lực cứng và quyền lực mềm: Các trụ cột của sự vượt trội Mỹ
- 2.5 Hoa Kỳ và Châu Á-Thái Bình Dương: giữa lý thuyết và thực tế.

Chương 3

TRUNG QUỐC VÀ CHÂU Á - THÁI BÌNH DƯƠNG

- 3.1 Khái quát về CHND Trung Hoa
- 3.2 Trung Quốc trong Chiến tranh lạnh và hậu quả
- 3.3 Trung Quốc và khu vực Châu Á-Thái Bình Dương từ sau Chiến tranh lạnh
- 3.4 Quan niệm an ninh mới (NSC) của Trung Quốc

	3.5	Sự trỗi dậy của Trung Quốc
Chương 4		NHẬT BẢN VÀ CHÂU Á - THÁI BÌNH DƯƠNG
	4.1.	Khái quát về Nhật Bản
	4.2.	Quá trình mở cửa, cải cách và hiện đại hóa của Nhật Bản
	4.3.	Nhật Bản trong thời kỳ Chiến tranh lạnh
	4.4.	Nhật Bản và khu vực Châu Á-Thái Bình Dương từ sau Chiến tranh lạnh
	4.5.	Thách thức và triển vọng của Nhật Bản trong khu vực Châu Á-Thái Bình Dương
Chương 5		LIÊN BANG NGA VÀ CHÂU Á - THAI BÌNH DƯƠNG
	5.1	Khái quát về vị trí của Liên Bang Nga
	5.2	Sự điều chỉnh Chính sách Châu Á-Thái Bình Dương của Liên Bang Nga
	5.3	Thách thức và triển vọng của Liên Bang Nga ở khu vực Châu Á-Thái Bình Dương
Chương 6		MỘT SỐ CƠ CHẾ ĐA PHƯƠNG TRONG KHU VỰC CHÂU Á – THÁI BÌNH DƯƠNG
	6.1.	ASEAN và khu vực Châu Á-Thái Bình Dương
	6.2.	ASEAN trong giai đoạn Chiến tranh lạnh
	6.3.	Những đóng góp cơ bản của ASEAN
	6.4.	Phương cách ASEAN (The ASEAN Way)
	6.5.	1. Diễn đàn khu vực ASEAN (ARF)
	6.6.	2. Diễn đàn hợp tác kinh tế Châu Á-Thái Bình Dương (APEC)
Chương 7		AN NINH KHU VỰC CHÂU Á-THÁI BÌNH DƯƠNG: NGUỒN GỐC XUNG ĐỘT VÀ TRIỂN VỌNG HỢP TÁC
	7.1.	Khái quát về vấn đề an ninh
	7.2.	Bản chất và biểu hiện của các nguy cơ an ninh khu vực Châu Á-Thái Bình Dương
	7.3.	Những điểm nóng trong khu vực Đông Bắc Á
	7.4.	Những điểm nóng ở khu vực Đông Nam Á
	7.5.	Thảo luận về xung đột và phòng chống xung đột
Chương 8		3. VIỆT NAM VÀ CHÂU Á - THÁI BÌNH DƯƠNG
	8.1.	Khái quát chính sách đối ngoại Việt Nam trước 1986
	8.2.	Quá trình đổi mới chính sách đối ngoại của Việt Nam đối với khu vực Châu Á-Thái Bình Dương từ 1986 đến nay
	8.3.	Quan hệ giữa Việt Nam và các nước trong khu vực
	8.4.	4. Đánh giá về vị trí của Việt Nam ở Châu Á-Thái Bình Dương
Chương 9		TRIỂN VỌNG AN NINH CHÂU Á - THÁI BÌNH DƯƠNG
	9.1.	Kịch bản của chủ nghĩa tân hiện thực: liên minh, tam giác chiến lược và sự “phối hợp quyền lực”
	9.2	Kịch bản của chủ nghĩa thể chế tự do: sự xuất hiện của chủ nghĩa đa phương